

İTÜ
KİMYA METALURJİ FAKÜLTESİ

YANGIN PLANI

2016

İstanbul Teknik Üniversitesi
Kimya Metalurji Fakültesi
34469 Maslak – İstanbul

KİMYA-METALURJİ FAKÜLTESİ

YANGIN PLANI

Olası bir yangında işyerlerinin ve her bir bireyin önemli kayıpları olabilir. Yangına karşı alınacak çeşitli önlemlerle bu kayıplar önlenemekte veya en aza indirilebilmektedir. Yangından korunmada **ana kural yangının çıkmaması için gerekli önlemlerin zamanında ve yerinde alınmasıdır**. Diğer bir kural ise, yangına **erken müdahale** ederek büyümeden söndürmektir. Bu konuda tüm personelimize önemli görevler düşmektedir.

AMAÇ

Bu planın amacı; yangın hakkında kurumumuz personelini/öğrencilerini bilinçlendirmek , olası bir yangında başta kurumumuz personeli olmak üzere kurumumuza ve fiziksel mekanlarımıza yangının vereceği zararı önlemek veya en aza indirmektir.

KAPSAM

Bu plan, Fakültemiz binalarında görevli tüm personel ile öğrencileri kapsamaktadır.

POLİTİKA

Personelimizin/öğrencilerimizin güvenliğini tehdit edecek olası bir yangına karşı gerekli tedbirlerin sistematik bir şekilde alınması, tehdidin ortadan kaldırılması ya da en aza indirilmesi kurumumuzun politikasıdır.

YANGIN NASIL BASLAR?

Yangın, yanma özelliği gösteren maddelerin kontrol dışı yanmasıdır.

Bir yangının meydana gelebilmesi için üç ana unsurun bulunması gerekmektedir.

Yangın Üçgeni'ni oluşturan bu unsurlar :

Yanabilen herhangi bir madde (gaz, sıvı, katı)

Isı kaynağı (çıplak alev, güneş/radyasyon, sıcak yüzeyler, elektrik enerjisi)

Oksijen kaynağıdır.

Yanma, bu üç unsurun biraraya gelmesi sonucunda oluşan zincirleme bir reaksiyondur. **Yanmanın başlaması için bir ısı kaynağının yanıcı maddeyi tutuşma sıcaklığına kadar ısıtması gerekir.**

Her maddenin tutuşma sıcaklığı farklıdır. Eğer bu üç unsurdan birisi ortamda yoksa, yanma başlamaz. Başka bir deyişle, bu üç unsurdan birisine engel olunur ya da ortamdaki uzaklaştırılırsa, yanma olayı gerçekleşmez.

YANGIN İNSAN SAĞLIĞINI NASIL ETKİLER?

Yangın sonucu oluşan çeşitli **yanma gazları** yanında, **alev, ısı ve duman** gibi yangın ürünlerinin insanlar üzerinde çeşitli etkileri vardır. En önemli olanları, **fiziksel yanıklar** ve ısınmış hava, gaz veya dumanın solunmasının oluşturduğu **zehirlenme** etkisidir.

YANGIN NASIL SÖNDÜRÜLÜR?

- Yanmayı durdurmanın yollarından birisi **yanabilen maddeyi uzaklaştırmaktır**. Bu durum, yanan maddeyi izole ederek, ortamdan uzaklaştırarak veya seyrelterek gerçekleştirilebilir. Böylece zincirleme reaksiyon için gerekli unsurlardan birisi ortamda olmayacağından, yangın ilerlemez.
- Yanmayı durdurmanın diğer bir yolu da, ortamdaki oksijeni (havayı) veya **oksijen kaynağını uzaklaştırmaktır**. Bu durum, yanan yere hava girişini engellemek veya yanmayan bir gazla ortamdaki oksijen oranını seyreltmek yoluyla gerçekleştirilebilir. Bu tip yangın söndürme işlemine ***Boğarak Söndürme*** denir. Akaryakıt yangınlarında kullanılan köpükler ile yangın bu şekilde söndürülür. Yakıttan hafif olan köpük, yanmakta olan yakıtın üstünü örterek hava ile temasını keser.
- Yangından **ısıyı uzaklaştırarak** da yanma durdurulabilir. Yangında oluşan ısı başka bir maddeyle ortamdan alınarak (**soğutma**), ortam sıcaklığı yanma için gerekli olan sıcaklığın altına düşürülmüş olur. Su ile soğutma yapılarak bir yangının söndürülmesi bu duruma örnektir.
- Yanabilen madde, oksijen ve yeterli ısı sonucu oluşan **kimyasal tepkimeler** (yangın zincir reaksiyonları) kırılarak da yangın söndürülebilir. Kuru kimyasal tozlu yangın söndürücüler yangını yalnız boğma, soğutma veya yakıtı uzaklaştırma yolu ile söndürmezler; içerdikleri kimyasal maddelerden dolayı, aynı zamanda oluşan kimyasal zincir reaksiyonlarını da kırarlar ve yanma reaksiyonlarını durdururlar.

BİNADA MEVCUT YANGIN SÖNDÜRME OLANAKLARI

AKTİF YANGIN GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

- Her katta yeterli miktarda 12 kg'lık taşınabilir, kuru kimyasal tozlu (KKT) yangın söndürücüler bulunmalıdır. Bu tüpler her an faal durumda olup, 6 ayda bir sağlayıcı firma tarafından periyodik kontrolleri yapılmaktadır. Laboratuvar ve hangar gibi bölümlerde 25 kg.lık KKT söndürücüler bulunmalıdır.
- Her katta en az 1 adet yangın dolabı bulunmalıdır. İçinde 19 mm çapında her an kullanılmaya hazır, 20 m uzunluğunda su hortumu, ayrıca her dolabın yakınında 12 kg'lık kuru kimyasal tozlu taşınabilir yangın söndürücü ve hidrant bulunmalıdır. **Yangın söndürme cihazlarının yerleri binaların her bir katındaki giriş panolarında şematik olarak gösterilmektedir.**

- Bilgisayarların bulunduğu bilgi işlem odalarında/laboratuvarlarda en az 2'şer adet bilgisayar donanımlı sistemlere zarar vermeyen CO2 ve/veya özel gazlı (FM200) yangın söndürücü bulundurulmaktadır.
- Açık otopark yakınında bir yangın dolabı ve hidrant ile 1 adet 25 kg'lık KKT, 2 adet 12 kg'lık KKT yangın söndürücü bulunmaktadır. Yine bu alanda bulunan güvenlik bilgisayarları için 1 adet CO2 ve/veya FM200 yangın söndürücü bulundurulmaktadır.

PASİF YANGIN GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Olası yangınları söndürmeyi amaçlamayan, fakat yangını hissetmeye, kontrol etmeye, etkilerini azaltmaya, sonuçlarını hafifletmeye yönelik alınmış önlemlerdir.

- Binalarımızda **Yangın Uyarı Sistemi bulunmaktadır.** Olası bir yangın anında, her katta duman ve ısıya karşı duyarlı dedektörler vasıtasıyla bina güvenliği otomatik olarak ikaz edilmektedir.
- Tüm katlarda, kat girişlerinde (koridorlarda) **acil yangın ikaz alarm butonları bulunmaktadır.** Yangını ilk gören alarm butonuna basarak alarmın devreye girmesini sağlamalıdır.
- Her katta yangın kaçış yönünü gösteren ve görüşe açık (omuz hizasında) uyarı levhaları bulunmaktadır. **Acil Çıkış Yollarından** binanın alt katında bulunan açık alanlara çıkış sağlanmaktadır. Yangın anında elektrik kesintisi olacağından, otomatik devreye giren şarjlı aydınlatmalar (acil durum aydınlatma sistemleri) mevcuttur.
- Her kattaki odalardan **Acil Çıkış Yollarına** ulaşım mevcuttur. **Acil Çıkış Yollarının** bulunduğu bölümler açık pencereler vasıtası ile doğal olarak havalandırılabilir.

YANGIN ÇIKMAMASI İÇİN ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

- Sigara sadece içilmesine izin verilen dış ortamlarda içilmelidir.
- Prize takılan fişler kablolarından çekilmemelidir, usulüne uygun kullanılmalıdır.
- Elektrikli ocaklar, aspiratörler, elektrikli ısıtıcılar ve benzeri cihazlar akşamları mutlaka kapatılmalı ve gerekiyorsa fişleri çekilmelidir.
 - Kaçış yollarında çıkışı engelleyecek şekilde kitaplık, dolap, saksı ve benzeri eşya bulundurulmamalıdır.
 - Bilgisayar, printer ve fotokopi makineleri gibi cihazlar, mesai bitiminde ve/veya mesai sonrasına kalındığında yapılan çalışma tamamlandıktan sonra kapatılmalıdır.

YANGIN HALİNDE YAPILACAK İŞLER

YANGIN İLE MÜCADELEDE ÖNCELİKLER

- Personelin emniyetini sağlamak,
- Yangının yayılmasını önlemek ve yangın söndürme tüpünü kullanarak yangını söndürmek, Tehlikenin artması halinde, personeli bölgeden tahliye etmek, Kıymetli evrak ve malzemeyi kurtarmaktır.

YANGIN ANINDA YAPILACAKLAR

- **Çalışma saatleri içinde** yangına ilk müdahale kendi can güvenliğini tehlikeye atmadan ortamda bulunan ve yangını **ilk gören personel** tarafından yapılır.
- Yangını gören personel paniğe kapılmadan yangın butonuna basmalı, bina yönetimi ve güvenliği ile İTÜ güvenliğine ve gerekiyorsa itfaiyeye haber vermelidir.
- Bu arada önceden belirlenmiş kat sorumluları veya yardımcılarının nezaretinde yangın eğitimini önceden almış kurum personeli, güvenlik ya da itfaiye gelene kadar yangına ilk müdahaleyi yapar. Yangına erken müdahale kesin çözümdür.
- Yangında oksijen sağlayan hava akımı, yani kapı ve pencere gibi tüm açık yerler kapatılmalıdır.
- Yangın, mevcut imkanlarla sönmüyor veya söndürülemiyorsa, yangın görevlileri dışında kalanların katı boşaltıp tahliye etmeleri gerekmektedir. Bu tahliye işlemi sırasında asansörler çalışmayacağı/kullanılmayacağı için, **Acil Çıkış Yolları** kullanılmalı ve kesinlikle panik yapılmamalıdır. Personel çalışma sahasını, ofisindeki elektrik ile çalışan cihazları kapatarak, kıymetli evrak ve malzemelerini zamanının verdiği imkan içinde toplayarak hızlı bir şekilde yangın çıkış levhalarını takip ederek, Acil Çıkış Yollarından binayı terk etmeli ve açık alanda toplanmalıdır. Personelin eksik olup olmadığı kontrol edilir. Herhangi bir tıbbi yardıma ihtiyaç varsa destek gelmesi sağlanır.
- İtfaiye çalışmaları sürerken insanların yangın yerinden uzak tutulması sağlanır. Bina güvenlik personeli, itfaiye ekibini karşılar ve saha içinde yönlendirir. İlk yardım çalışmalarına yardımcı olur.
- Yangın sırasında **ilk kurtarılacak** olanın **insan** olduğu unutulmamalıdır.
- Yangın esnasında çıkan dumanın etkisinde kalındığı taktirde, yardım gelene kadar eğilerek veya çömelerek zemine yakın bir şekilde hava solunmalı, mümkün ise ağız ve burun ıslak bir mendil veya bir bez parçası ile örtülerek sakin bir şekilde nefes alınmalıdır. Sıcak havanın ve zehirli gazların daima yukarı doğru yükseldiği unutulmamalıdır
- **Çalışma saatleri dışında** ise bina güvenlik personeli kendilerine verilmiş telsiz, cep ya da ev telefonlarından öncelik sırasına göre yetkili personele durumu iletir ve ilk müdahaleyi yaparak, gerekiyorsa itfaiyeye bildirimde bulunur.

İTÜ
Kimya-Metalurji Fakültesi
Yangın Güvenlik Personeli İsim ve Telefon Listesi:

HALİL DERTLİ	Ekip Lideri	2853493	GSM:05326717180
ALİ RIZA EMÜL	Ekip Lider Yardımcısı	2853515	GSM: 05357280262
ŞENOL BORAN	Ekip Lider Yardımcısı	2853511	GSM:05355226838
ŞENEL KARANCI		2856295	GSM: 05324954561
SEZGİN SARIŞEN		2856871	GSM: 05327143145
HAMDİ ATA		2853385	GSM: 05358478260
EVREN DEMİRCAN		2857318	GSM: 05359662291
MIZRAP CANIBEYAZ		2853386	GSM: 05365123340
NALAN DEMİR		2856015	GSM: 05324054243
NİMET ESRA ENGİN		2853533	GSM: 05325237277
ŞENEL AL	Güvenlik	2853358	GSM: 05300383768
MEHMET BAYRAM	Güvenlik	2853358	GSM: 05363853942
ŞERİF İNAN	Güvenlik	2853358	GSM: 05347811716
MURAT SÖNMEZ	Güvenlik	2853358	GSM:
FARUK ÖZALP	Güvenlik	2853358	GSM: 05055366063